

Stray Cats stoppen er weer mee

Vetkuivenband uit jaren tachtig houdt afscheidstournee.

door **Peter Bruyn**

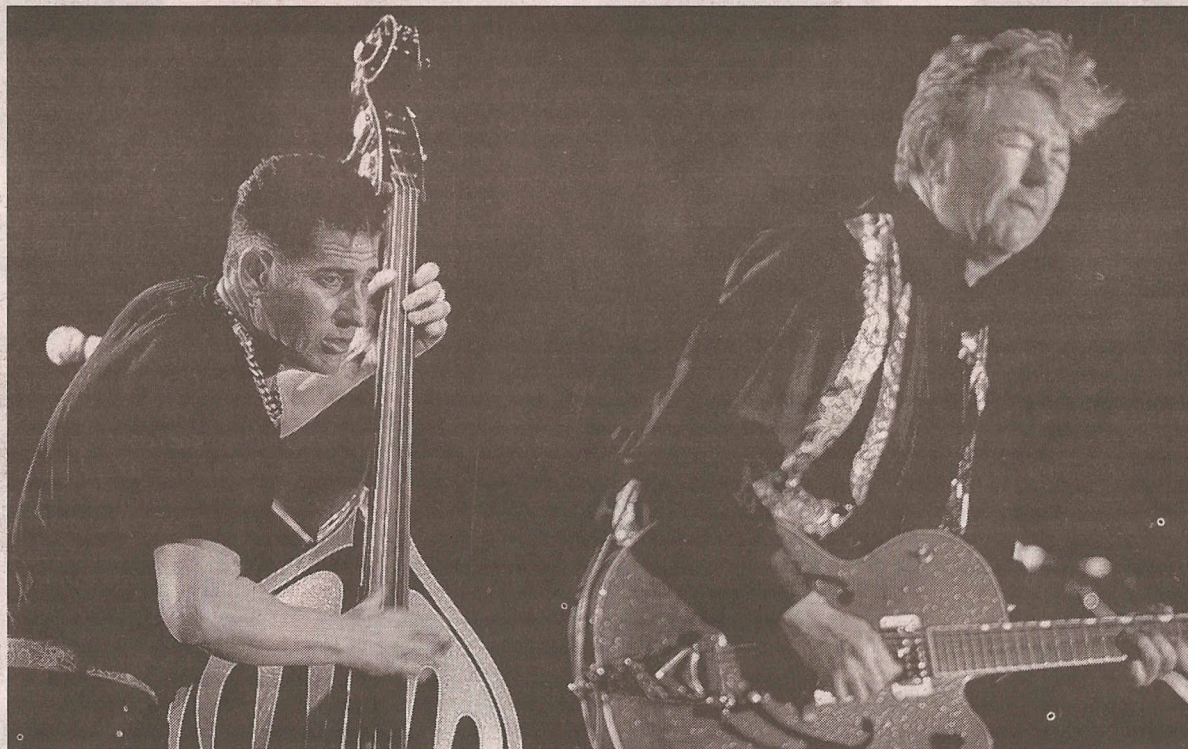
De Stray Cats kondigden een afscheidstournee aan en zowel Paradiso als de Heineken Music Hall was in een vloek en een zucht uitverkocht. Wat is er zo bijzonder aan deze vetkuivenband die in hun hoogtijdagen, begin jaren tachtig, alleen maar aandacht kreeg in de tienerbladen en door de serieuzere muziekers als een 'muzikale cartoon' werd beschouwd?

Is het puur nostalgie, zoals bij Doe Maar? Onwaarschijnlijk, gezien de uiterst serieuze wijze waarop veel Stray Cats-fans hun vetkuiven, tatoeages, jeans en Amerikaanse auto's koesteren. De suggestie van 'rebellie', die velen nog altijd aanspreekt, wellicht? Of het tijdsbestek, waardoor het onderscheid tussen 'authentiek' en 'cartoon' vervaagt?

Het lijkt er verdacht veel op dat bandleider Brian Setzer, niet vies van een beetje opportunisme, de drie voornoemde elementen gewoon handig weet te combineren en uit te venten. Al doet dat natuurlijk niets af aan de kwaliteiten van het trio.

De tekst van de doorbraakhit *Runaway Boys*, waarmee de Stray Cats eind 1980 naar de top van de Britse en Nederlandse hitlijsten schoot, is veelzeggend: 'Je wordt de deur uitgetrapt, omdat je pas tegen het ochtendgloren thuis kwam. Ma en pa vervloeken de dag dat je geboren werd. Dus stop je je kleren in een plunjezak. En terwijl de deur achter je dichtslaat, schreeuw je dat het thuis een vervelende truttenzooi is'.

Klare taal. De 'runaway boy' schudt zijn verleden af, laat een tatoeage zetten, modelleert z'n haar

Stray Cats-zanger/gitarist Brian Setzer (rechts) en bassist Lee Rocker tijdens een optreden in Zaragoza.

foto Jorge Zapata/EPA

in een vetkuif en scheurt in een ouwe Chevy de snelweg op. Kan het romantischer? Het is dezelfde snaar, die Bruce Springsteen in de jaren zeventig wist te raken met *Born To Run*, al is die toch wat subtieler.

Setzer zelf is echter allerm minst een 'runaway boy'. De interesse voor de rockabilly kreeg hij via z'n vader, die een aardige platenverzameling had. Brian was een keurige scholier in een net stadje op Long Island, die muzieklessen volgde, notenschrift en arrangeren leerde, en in New York in de 'arty-farty' new wave band Bloodless Pharaohs speelde. Toen hij daarnaast samen met twee vrienden van zijn jongere broer ook nog wat rockabilly rammelde en dat een gewilliger oor vond dan de Pharaohs, was de keuze snel gemaakt. Het

lijkt de sleutel tot het succes van de Stray Cats, zoals het rockabilly-trio al snel ging heten: het vermogen van Setzer om op het juiste moment de juiste beslissing te nemen.

Dus vertrokken ze zomer 1980 naar Londen, waar de rockabilly-scene meer bruisde. En dus slaagden ze er ook al binnen twee maanden in rockcoryfee Dave Edmunds enthousiast te krijgen om hun debuutplaat te produceren, die de drie klassieke hits *Runaway Boys*, *Rock This Town* en *Stray Cat Strut* bevatte. Maar daarnaast ook een wat onbeholpen poging tot ska, om bij de toen heersende trend aan te sluiten, en *Storm The Embassy*, een tenenkrommend patriottische reactie op de toen spelende gijzelingscrisis in Iran. Eigenlijk was het tweede Stray

Cats-album *Gonna Ball*, dat al een paar maanden later verscheen, in retrospectief een stuk consistent en beter. Maar daar dachten zowel de critici als de consumenten destijds anders over. De platenmaatschappij stelde voor om de band thuis, in Amerika, te introduceren met een combinatie van beide albums. En de Stray Cats zeiden op alles 'ja!'. De spectaculaire introductie van MTV begin jaren tachtig en de bijna James Dean-achtige videoclip van *Rock This Town* deden de rest. De plaat werd een milionseller.

Twee jaar later, eind 1984, hield de groep er mee op. Botsende ego's, gebrek aan muzikale ontwikkeling, supersterrenescapades, kortom het hele 'celebrity-scenario'. De wegen van het drietal scheidten zich. Brian Setzer was ook de

enige die verder kwam dan het uitventen van zijn Stray Cats verleden. Halverwege de jaren negentig sprong hij met zijn zeventienkoppige Brian Setzer Orchestra op de bagagedrager van de kortstondige 'swing'-rage, zoals Herman Brood dat in de lage landen deed. Van de twee albums die hij met het orkest maakte werden meteen weer miljoenen exemplaren verkocht. Ook het oude Stray Cats-repertoire leende zich prima voor een bigband-bewerking, dus het mes sneed aan twee kanten. En toen dat zeventienkoppige orkest te duur werd, ging Brian gewoon met de ritmesectie van de bigband als trio verder. Net zo gemakkelijk. Het klopte muzikaal allemaal, laat daar geen misverstand over bestaan, en het klonk als een klok. Setzer was als de koopman, die z'n voorraad soldatenhelmen in vredetijd omdraaide, en als bloem-

Setzer was als koopman die zijn soldatenhelmen als bloempot verhandelde

pot verhandelde. Als het zo uitkwam riep hij z'n beide maten uit de begintijd er nog eens bij om een reünietournee te doen. En hoe verder dat succesjaar 1981 achter hen lag, hoe lucratiever zo'n reünie leek te worden. De 'cartoon' is 'the real thing' geworden. De huidige tournee heet de Farewell Tour.

Setzer kennende zou die nog wel eens onder een paar andere namen herhaald kunnen worden. En iedere keer: 'We're gonna rock this town, rock it inside out.' Die boel moet toch ondertussen wel helemaal uitgewoond zijn.

Concerten: ma 25 aug 2008 Amsterdam (Paradiso) en wo 3 sep 2008 Amsterdam (Heineken Music Hall). Beide uitverkocht.